

Aggression og agitation

Aggressiv, udadreagerende adfærd fra patientens side opleves ofte som en alvorlig belastning af pårørende og personale. Der kan være flere årsager til aggressiv adfærd.

Årsagerne til aggressiv adfærd kan være:

- Delirium
- Vrangforestillinger om at blive snydt eller bestjålet
- Angst og forvirring forårsaget af, at man ikke forstår, hvad der foregår
- Depression
- En bagvedliggende psykose

Aggression kan også bunde i patientens frustrationer over tab af færdigheder eller problemer med at gøre sig forståelig.

Ved frontotemporal demens kan pludselige udbrud af aggressiv adfærd være udtryk for impulsivitet og svigtende evne til at hæmme socialt uacceptabel adfærd.

Agitation

Ophidset og urolig adfærd (agitation) kan udgøre et stort problem ved demens. Patienten er rastløs, hyperaktiv, utidig, vandrer formålsløst omkring og kan ikke finde hvile.

Agitation kan også komme til udtryk i en ustoppelig talestrøm, syngen, råben og andre former for mere eller mindre meningsløse aktiviteter, der gentages i måske timevis. Indimellem forstærkes den urolige adfærd hen under aftenen (*sundowning*). Det er vigtigt at forsøge at afklare, om agiteret adfærd er udtryk for delirium, ubehag, smerter eller afsavn, der eventuelt kan afhjælpes.

Nationale kliniske anbefalinger for mennesker med demens med adfærdsmæssige og psykiske symptomer; strukturerede og målrettede interventioner samt brug af antipsykotika. København: Sundhedsstyrelsen; 2025.

[Sundhedsstyrelsen](#)

Lolk A. Neuropsykiatriske symptomer. In: Øksnebjerg L, Hasselbalch S, Lolk A, Vølund B, editors. Forstå demens. 3 ed. København: Hans Reitzels Forlag; 2022.

[Hans Reitzel](#)

Senest opdateret: 27. maj 2025